

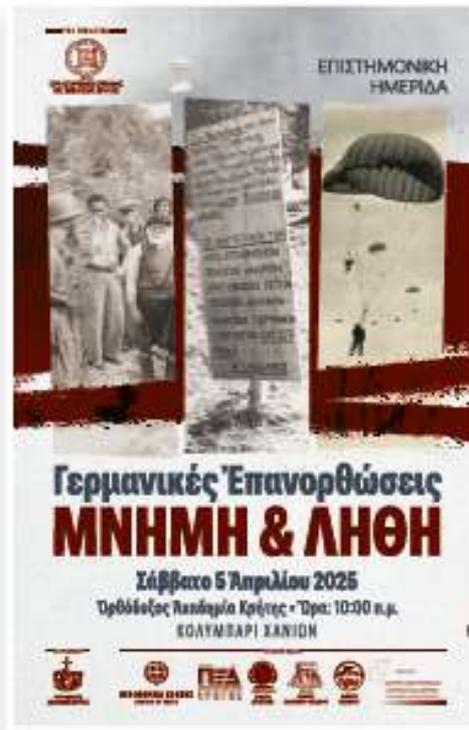
Ο Γενικός Διευθυντής της ΟΑΚ, Δρ **Κωνσταντίνος Ζορμπάς**, στον Χαιρετισμό του τόνισε τη βαθιά διασύνδεση της μνήμης και της λήθης με την εθνική και συλλογική συνείδηση, τόσο σε ιστορικό όσο και σε ηθικό και κοινωνικό επίπεδο.

Χαιρετισμό απηύθυνε ο Βουλευτής Χανίων **Αλέξανδρος Μαρκογιαννάκης**, ως εκπρόσωπος της Βουλής των Ελλήνων, ο Αντιπεριφερειάρχης Κρήτης στον Τομέα Πολιτικής Προστασίας **Γεώργιος Τσαπάκος**, ο Δήμαρχος Πλατανιά **Ιωάννης Μαλανδράκης**, ο Δήμαρχος Κισιάμου **Γεώργιος Μυλωνάκης**, ο Πρόεδρος της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων Κρήτης και Δήμαρχος Ρεθύμνου **Γεώργιος Μαρτινάκης**, οι οποίοι ανέδειξαν με έμφαση την αξία της πρωτοβουλίας αυτής, ως ένα βήμα αναστοχασμού και διεκδίκησης.

Οι εργασίες της Ημερίδας άρχισαν με την εισήγηση του Σεβασμ. Μητρ. Γορτύνης και Αρκαδίας **Μακαρίου**, ο οποίος παρουσίασε ιστορικά τεκμήρια για τις διώξεις και τις θηριωδίες που υπέστη η Εκκλησία της Κρήτης κατά την περίοδο της ναζιστικής κατοχής. Επόμενος ομιλητής ήταν ο Δήμαρχος Καλαβρύτων και Πρόεδρος των Μαρτυρικών Χωριών **Αθανάσιος Παπαδόπουλος** αναφέρθηκε εκτενώς στη σημασία των Μαρτυρικών Χωριών και στην επιτακτική ανάγκη της ιστορικής δικαίωσης των θυμάτων και των κοινοτήτων που επλήγησαν. Ακολούθως, ο πρώην Υπουργός **Νικόλαος Χριστοδουλάκης** παρουσίασε τεκμηριωμένα επιχειρήματα για τη διεκδίκηση του κατοχικού δανείου, αναλύοντας τη νομική του υπόσταση και τις δυνατότητες διεθνούς διεκδίκησης, ενώ με εμπειριστατομένη ομιλία ο πρώην Πρόεδρος της Δημοκρατίας **Προκόπιος Παυλόπουλος**, προσέγγισε το θέμα των γερμανικών επανορθώσεων υπό το πρίσμα της διεθνούς νομιμότητας και των σχετικών διεθνών συμβάσεων. Επεσήμανε τις διαχρονικές και τεκμηριωμένες διεκδικήσεις της Ελλάδας, έναντι της Γερμανίας και υπογράμμισε την ηθική και νομική υποχρέωση εκπλήρωσης τους.

Την εκδήλωση έκλεισε ο Πρόεδρος του Ιδρύματος, Σεβασμ. Μητρ. Κισιάμου και Σελίνου **Αμφιλόγιος**, ο οποίος εξέφρασε θερμές ευχαριστίες προς όλους τους συμμετέχοντες, επισημαίνοντας τη διαχρονική σημασία της ιστορικής μνήμης και της αποκατάστασης της δικαιοσύνης.

Στην Ημερίδα παρέστησαν Ιεράρχες της Εκκλησίας Κρήτης, Βουλευτές, Δήμαρχοι, εκπρόσωποι των πολιτικών και στρατιωτικών αρχών, καθώς και πλήθος πολι-

τών που τίμησαν με την παρουσία τους την εκδήλωση, επιβεβαιώνοντας το ευρύ ενδιαφέρον και την κοινωνική ευαισθησία γύρω από το ζήτημα των γερμανικών επανορθώσεων.

Ιδιαίτερη αναφορά έγινε στα ηλεκτρονικά και έντυπα Μέσα Ενημέρωσης (Βλ. *Χανιώτικα Νέα*, Ανοιχτή πληγή οι γερμανικές επανορθώσεις, 07.04.2025, σ. 6, τα *Σελινιώτικα Νέα*, Αναγκαία η συμμαχία με άλλα κράτη για τη διεκδίκηση των γερμανικών επανορθώσεων, 09.04.2025, σ. 14, *Νέοι Ορίζοντες*, Επιστημονική Ημερίδα με θέμα τις Γερμανικές Επανορθώσεις στην ΟΑΚ, 09.04.2025, σ. 11).

2906 7-9. Διεθνές Συνέδριο «Το Εύλογον».

Η ΟΑΚ συμμετέχει ενεργά στην εμβληματική δράση «Το Εύλογον» («Πρότυπη Διεπιστημονική Ανάπτυξη και Μεταφορά Τεχνογνωσίας και Συνεργασίας στην Αποκατάσταση Εμβληματικών Μνημείων και Ανάδειξη Αξιών του Χριστιανισμού σε Διάλογο με την Κοινωνία»), ένα έργο που χρηματοδοτείται από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης μέσω της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας. Το έργο «Το Εύλογον» φέρει στο επίκεντρο τη διασύνδεση της Επιστήμης, της Κοινωνίας και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, με στόχο την αποκατάσταση σημαντικών χριστιανικών μνημείων και την ανάδειξη των αξιών του Χριστιανισμού μέσα από μία διεπιστημονική και ολιστική προσέγγιση.

Στο πλαίσιο της δράσης η ΟΑΚ συνεισφέρει με την εμπειρία και την πνευματική της προσφορά στον διαθρησκευτικό και διαπολιτισμικό διάλογο, ενισχύοντας τη σύνδεση του πολιτισμού με τις τοπικές κοινωνίες και την εκπαίδευση, προωθώντας ταυτόχρονα την ανάγκη διατήρησης της πολιτιστικής ταυτότητας.

Η πρόταση περιλαμβάνει τη δημιουργία Ψηφιακού Αποθετηρίου δεδομένων για εμβληματικά έργα αποκατάστασης, την έκδοση και επιμέλεια βιβλίων και οπτικοακουστικού υλικού για την ανάδειξη της σημασίας των μνημείων, τη θεμελίωση Εθνικού Δικτύου για τη διάχυση της διεπιστημονικής μεθοδολογίας σε έργα πολιτιστικής προστασίας, καθώς και τη διοργάνωση επιστημονικών συναντήσεων και διεθνών Συνεδρίων για την ενίσχυση του διαλόγου μεταξύ Επιστήμης και Κοινωνίας.

Η ΟΑΚ, πιστή στο όραμά της για την ειρηνική συνύπαρξη των λαών και τη διάδοση των αξιών του Χριστιανισμού, συμβάλλει ουσιαστικά στην επιτυχία ενός πρωτοποριακού εγχειρήματος, το οποίο συνδυάζει την τεχνολογία, την καινοτομία και τον σεβασμό προς την πολιτιστική κληρονομιά σε συνάρτηση με το σήμερα.

Πέραν της ΟΑΚ, συμμετέχοντες Φορείς είναι το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ), το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου (ΠΠ), το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (ΠΙ), το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) και το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΤΕΕ).

Η ΟΑΚ συμμετείχε ενεργά στο Διεθνές Συνέδριο, με τίτλο: «Transdisciplinary Multispectral Modelling and Cooperation for the Preservation of Cultural Heritage», το οποίο αποτελεί ένα σημαντικό επιστημονικό φόρουμ για τη διεπιστημονική προσέγγιση και τη συνεργασία στον τομέα της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς. Εκπροσωπούμενη από τον Γενικό Διευθυντή της, Δρ **Κωνσταντίνο Ζορμπά**, καθώς και την Επιστημονική Συνεργάτιδα, **Ζωή Τσιάμη**, η Ακαδημία ανέδειξε τη συμβολή της στον ευρύτερο επιστημονικό διάλογο, προβάλλοντας τις πρωτοβουλίες και τη στρατηγική της για την ανάδειξη και προστασία της πολιτιστικής και πνευματικής κληρονομιάς.

Την Α.Θ.Π. τον Οικουμενικό Πατριάρχη **Βαρθολομαίο Α'** εκπροσώπησε ο Μητροπολίτης Λαοδικείας **Θεοδόρητος**, ο οποίος ανέγνωσε τον Χαιρετισμό που απέστειλε ο Παναγιώτατος, τονίζοντας ότι μέσα από την καταγραφή, την αποτύπωση και την αποκατάσταση καθώς και ανάδειξη σημαντικών μνημείων και ιστορικών συνόλων τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του παγκόσμιου πολιτισμού συγκρατείται στη συλλογική μνήμη των λαών και της ανθρωπότητας, διατηρούνται οι πνευματικές αξίες. Υπογράμμισε τη διεπιστημονική συνεργασία και προσέγγιση που επιτυγχάνεται, τονίζοντας ότι σήμερα η μεγάλη δύναμη της εποχής, η τεχνολογία, όταν χρησιμοποιείται κατάλληλα, μπορεί να συμβάλλει στη διάσωση των μνημείων. «Ο χώρος και τα κτίσματα είναι φορείς μνήμης και ήθους ι-

διαίτερα στην χριστιανική παράδοση» επισήμανε στον Χαιρετισμό Του ο Παναγιώτατος. Τον Χαιρετισμό του Μακαριώτατου Πατριάρχη Ιεροσολύμων **Θεόφιλου Γ'** μετέφερε ο π. **Ιερώνυμος** από την Εξαρχία του Παναγίου Τάφου στην Αθήνα τονίζοντας ότι προάγει τη συνεργασία μεταξύ διαφορετικών φορέων για τη διατήρηση και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς των λαών. Τον Χαιρετισμό του Κουστωδού του Τάγματος των Φραγκισκανών στους Αγίους Τόπους Αιδεσιμότητου πατρός **Francesco Patton** μετέφερε η Πρόεδρος του Συνεδρίου. Τον Χαιρετισμό του Αρμένιου Ορθόδοξου Πατριάρχη Ιεροσολύμων **Νουχράν Α'** μετέφερε ο Δρ **Παύλος Τσουλακιάν**, Μέγας Εθνικός Διοικητής του Κυρίαρχου Ιπποτικού Τάγματος του Ναού των Ιεροσολύμων, που εξήρε την προσφορά καθώς και τις άοκνες προσπάθειες της κας **Μοροπούλου**, «ώστε να παραμείνει ζωντανό και δυναμικό αυτό το Διεθνές Συνέδριο και να επεκτείνει τις δραστηριότητές του [...] η Πολυφασματική Επιστημονική φύση των εργασιών, διακρίνεται από τους σημαντικούς φορείς διοργάνωσης του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, και με την συνεργασία υψηλών φορέων: του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, του Υπουργείου Ανάπτυξης καθώς και του Υπουργείου Εξωτερικών της Ελλάδος».

Κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου, οι εκπρόσωποι της Ακαδημίας παρουσίασαν το καινοτόμο έργο «Το Εύλογον», μία εμβληματική πρωτοβουλία που υλοποιείται με τη στήριξη του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, μέσω της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης. Το έργο αυτό, υπό τον πλήρη τίτλο «Πρότυπη Διεπιστημονική Ανάπτυξη και Μεταφορά Τεχνολογίας και Συνεργασίας στην Αποκατάσταση Εμβληματικών Μνημείων και Ανάδειξη Αξιών του Χριστιανισμού σε Διάλογο με την Κοινωνία», αποσκοπεί στη διαμόρφωση ενός νέου, ολιστικού μοντέλου προσέγγισης της πολιτιστικής κληρονομιάς, το οποίο βασίζεται στη διεπιστημονικότητα, την καινοτομία και τη στενή συνεργασία μεταξύ επιστημόνων, φορέων και της ευρύτερης κοινωνίας.

Στο πλαίσιο των εργασιών του Συνεδρίου, ο Δρ **Κωνσταντίνος Ζορμπάς** ηγήθηκε Στρογγυλής Τράπεζας, με θέμα συζήτησης «Τα χριστιανικά μνημεία και οι χριστιανικές αξίες σε διάλογο με την κοινωνία», στην οποία έλαβαν μέρος ο **Σαρακιώτης Ιωάννης**, Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ορθοδοξίας (ΔΣΟ) – μέλος του Ελληνικού Κοινοβουλίου εκ μέρους του **Μάξιμου Χαρακόπουλου**, Γενικού Γραμματέα της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ορθοδοξίας – Μέλος του Ελληνικού Κοινοβουλίου, ο Καθηγητής **Ιωάννης Παναγιωτόπουλος**, του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Τμήμα Θεολογίας, Θεολογική Σχολή, ο Αρχιμανδρίτης Δρ **Αρίσταρχος Γκρέκας**, της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών – Αναπληρωτής Καθηγητής, του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Τμήμα Θεολογίας – Ινστιτούτο Εξωτερικών Υποθέσεων, η Δρ **Mihlig Gabriela**, Καθηγήτρια Βιβλικών Σπουδών και Εκκλησιαστικής Ιστορίας του Πανεπιστημίου του Graz, η **Κωνσταντίνα Καραθάνα**, Αρχαιολόγος, Υποψήφια Διδάκτορας Βιβλικής Αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών – Συντηρητής στο Υπουργείο Πολιτισμού – μέλος της ομάδας συντηρητών του έργου αποκατάστασης του Ιερού Κουβουκλίου και ο Αρχιμανδρίτης Αμβρόσιος, Δρ **Vesic Nenad**, Διδάκτωρ του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου – ICOMOS Διεθνής Επιστημονική Επιτροπή για Θρησκευτικούς και Τελετουργικούς Χώρους PRERICO. Επίκεντρο τα χριστιανικά μνημεία και τον ρόλο τους στον σύγχρονο κοινωνικό διάλογο, αναδεικνύοντας την ανάγκη επαναπροσέγγισης και ενεργοποίησης της πολιτιστικής μνήμης με τρόπο που να συνδέεται δημιουργικά με τις σημερινές ανάγκες και αξίες. Παράλληλα, η **Ζωή Τσιάμη** πραγματοποίησε ομιλία σχετικά με τη δημιουργία σύγχρονων εικόνων βυζαντινού τύπου με τη χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης, συγκρίνοντάς τις με τα έργα των Κρητών Αγιογράφων του 14^{ου} και 15^{ου} αιώνα. Η παρέμβασή της φώτισε ζητήματα ιστορίας, αισθητικής, τεχνολογίας και θεολογικής προσέγγισης.

Και στις δύο περιπτώσεις, οι παρεμβάσεις πυροδότησαν γόνιμο διάλογο μεταξύ συνέδρων και ειδικών, γύρω από ζητήματα που άπτονται του ψηφιακού πολιτισμού, της σχέσης της θρησκείας με τη σύγχρονη κοινωνία, και της διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς στον 21^ο αιώνα. Η συμβολή της Ορθόδοξου Ακαδημίας Κρήτης στο Συνέδριο υπογράμμισε τον ρόλο της ως σημαντικού κόμβου έρευνας, καινοτομίας και διαλόγου σε διεθνές επίπεδο, ενώ έγινε δεκτή η πρόταση για την υπογραφή της **CHARTA of ATHENS** για θέμα διεπιστημονικής συνεργασίας και σεβασμού της πολιτιστικής κληρονομιάς (βλ. *Χανιώτικα Νέα*, Διασύνδεση επιστήμης, κοινωνίας και μνημείων, 10.04.2025, σ. 28).

2907 10. Πάσχα στην πρώιμη Εκκλησία.

Στο πλαίσιο της επετείου των 1700 ετών (325-2025) από την Α' Οικουμενική Σύνοδο της Νίκαιας (325 μ.Χ.), η Ακαδημία πραγματοποίησε, σε συνεργασία με το Επιστημονικό Δίκτυο Medievalist.net, Διαδικτυακό Συνέδριο, με τίτλο: «Πάσχα στην Πρώιμη Εκκλησία και τη Βυζαντινή Παράδοση», με επίκεντρο το Πάσχα και τις ποικίλες εκφάνσεις του στη χριστιανική παράδοση, από την πρωτοχριστιανική περίοδο έως και τον ύστερο Βυζαντινό κόσμο -και ιδιαίτερα μέσα από τις επιρροές της Α' Οικουμενικής Συνόδου.

Στην πρώιμη Εκκλησία δεν υπήρχε ενιαία ή καθιερωμένη ημέρα για τον εορτασμό της Ανάστασης. Η Α' Οικουμενική Σύνοδος της Νικαίας αποφάσισε ότι όλοι οι Χριστιανοί θα έπρεπε να εορτάζουν την Ανάσταση την ίδια ημέρα. Αν και η σχετική απόφαση δεν συμπεριλήφθηκε σε κάποιο επίσημο έγγραφο της Συνόδου, οι επιστολές που απεστάλησαν προς τις Εκκλησίες περιείχαν έναν κανόνα που καθόριζε την ημερομηνία του εορτασμού: Την πρώτη Κυριακή μετά την πρώτη πανσέληνο που έπεται της εαρινής ισημερίας. Αυτός ο υπολογισμός προσδιόριζε μία ενιαία ημερομηνία για τον εορτασμό της Ανάστασης και επικράτησε χωρίς αμφισβήτηση για αρκετά χρόνια.

Το Συνέδριο καλωσόρισε η Επιστημονική Συνεργατιδα της ΟΑΚ, **Ζωή Τσιάμη**, η οποία μετέφερε τις ευχές του Σεβασμ. Μητρ. Κισάμου και Σελίνου **Αμφιλοχίου**, Προέδρου της ΟΑΚ, και του Γενικού Διευθυντή του Ιδρύματος, Δρ **Κωνσταντίνου Ζορμπά**, τονίζοντας τη συμβολή της Ακαδημίας στην ερμηνεία και τη διατήρηση των θρησκευτικών και λαϊκών παραδόσεων, αλλά και τις πρωτοβουλίες που θα λάβει το Ίδρυμα για τον εορτασμό των 1700 ετών από την Α' Οικουμενική Σύνοδο της Νίκαιας.

Η πρώτη συνεδρία άνοιξε με τον Δρ **Stefan Marić**, ο οποίος παρουσίασε την εργασία του, αναδεικνύοντας τις εντάσεις, αλλά και τις συνέχειες στη λειτουργική και θεσμική εξέλιξη του Πάσχα πριν την Α' Οικουμενική Σύνοδο. Ακολούθησε η Δρ. **Ιωάννα Σκούρα** με την εισήγησή της, εξετάζοντας την πολυπλοκότητα του εκ-

που εμπνέουν μικρούς και μεγάλους ώστε να στραφούν προς το λογοτεχνικό ταξίδι και να ανακαλύψουν τη μαγεία των λέξεων.

2918 9-12. «Το Εύλογον» στο Οικουμενικό Πατριαρχείο.

Την ευχή για επιτυχία του Προγράμματος «Το Εύλογον» εξέφρασε η Α.Θ.Π. ο Οικουμενικός Πατριάρχης **Βαρθολομαίος Α'**, στην ομιλία Του, στην Αίθουσα Τελετών της Σχολής, με την ευκαιρία της εορτής του Αγίου Πνεύματος, κατά την οποία πανηγυρίζει η αρχαία Μονή Αγίας Τριάδος Χάλκης, όπου και στεγάζεται το ιστορικό θεολογικό εκπαιδευτήριο. Νωρίτερα, ο Παναγιώτατος χοροστάτησε στη Θεία Λειτουργία που τελέστηκε στο περικαλλές Καθολικό της Ιεράς Μονής.

Την παραμονή της εορτής η Α.Θ. Παναγιώτης ο Οικουμενικός Πατριάρχης χοροστάτησε στον Μ. Εσπερινό, συμπροσευχομένων πλήθους Ιεραρχών του Οικουμενικού Θρόνου, κληρικών, μοναχών, Αρχόντων Οφφικιαίων της Μ.τ.Χ.Ε., των Γενικών Προξένων της Ελλάδος και της Ουκρανίας, με τα στελέχη των Προξενείων αυτών και τους συνεργάτες τους, και πιστών από την Πόλη και το εξωτερικό.

Αμέσως μετά, στον αυλόγυρο του Πατριαρχείου πραγματοποιήθηκε δεξίωση, κατά την οποία ο Πατριάρχης δέχθηκε τα σέβη και τα συγχαρητήρια του πολυπληθούς κλήρου και λαού, ενώ στη συνέχεια, στην Αίθουσα της Παναγίας του Πατριαρχικού Οίκου, πραγματοποιήθηκε η επίσημη παρουσίαση του Προγράμματος «Πρότυπος Διεπιστημονική Ανάπτυξης και Μεταφορά Τεχνογνωσίας και Συνεργασίας εις την Αποκατάσταση Εμβληματικών Μνημείων και Ανάδειξη Αξιών του Χριστιανισμού εν Διαλόγω μετά της Κοινωνίας (Το Εύλογον)».

Στο επίκεντρο της εκδήλωσης βρέθηκε η ανάδειξη των αξιών του χριστιανισμού μέσα από την αποκατάσταση και την ανάδειξη των μνημείων, με την αξιοποίηση της καινοτομίας και της διεπιστημονικής συνεργασίας. Και όπως το έθεσε η κα Μοροπούλου «τα Μνημεία μιλούν από μόνα τους, το επόμενο βήμα είναι να δώσουμε στις αξίες τον λόγο».

Μιλώντας για «Το Εύλογον», την Πρότυπη Διεπιστημονική Ανάπτυξη και Μεταφορά Τεχνογνωσίας και Συνεργασίας στην Αποκατάσταση Εμβληματικών Μνημείων και Ανάδειξη Αξιών του Χριστιανισμού σε Διάλογο με την Κοινωνία, ο Οικουμενικός Πατριάρχης αναφέρθηκε στη «μεγάλη δύναμη της εποχής μας» την Τεχνολογία, επισημαίνοντας πως «όταν αξιοποιείται κατάλληλα, μπορεί να συμβάλλει ουσιαστικά, στη διάσωση των πολιτισμικών μνημείων και στην ανάδειξη πολύτιμων παραδόσεων».

Στάθηκε ιδιαίτερα στη συμβολή στο έργο αυτό των ανθρωπιστικών επιστημών, «οι οποίες αποκαλύπτουν στον τεχνοκρατούμενο άνθρωπο, την πνευματική και ηθική διάσταση του πολιτισμού, την αλήθεια πέρα του επιπέδου των υλικών αναγκών και της αρχής της στυγνής χρησιμοθηρίας» όπως είπε, ενώ σημείωσε «Δεν πρόκειται να καταφύγουμε στον σύγχρονο μύθο αντιθέσεως μεταξύ επιστήμης και πίστεως, μεταξύ τεχνολογιών και παραδόσεων, αντίθετα η αληθινή πρόοδος συντελείται όταν αυτές συμβαδίζουν. Η τεχνολογία μπορεί να προσφέρει νέα εργαλεία διερεύνησης και διάσωσης αλλά η παράδοση μπορεί να προσφέρει το νόημα και την κατεύθυνση».

Χαρακτήρισε δε την κυριαρχία της λογικής του ωφελιμισμού, κακό σύμβουλο, καθώς δεν επιτρέπει στον άνθρωπο να ατενίσει το βάθος των πραγμάτων.

Συνεχίζοντας, ο Παναγιώτατος ανέφερε ότι «η ανάδειξη των αξιών του Χριστιανισμού σε διάλογο με την κοινωνία αναδεικνύει την ευεργετική παρουσία του χριστιανικού βιώματος και της χριστιανικής προσφοράς στο παγκόσμιο πολιτισμό σε πνεύμα σεβασμού. Ο χριστιανισμός δεν φοβάται τον διάλογο, το αντίθετο, αυτός ο διάλογος αποτελεί τον τρόπο, μέσω του οποίου, η αλήθεια αποκαλύπτεται και μεταδίδεται. Σε μία εποχή που βλέπουμε την καταστροφή ιστορικών μνημείων στο όνομα του θρησκευτικού φανατισμού και εθνικιστικών παροξυσμών, κάθε προσπάθεια ανάδειξης και διάσωσης των μνημείων αποκτά χαρακτήρα μαρτυρίας υπέρ της αξίας κάθε ανθρώπινου πολιτισμού» τόνισε.

Κατά τον Οικουμενικό Πατριάρχη, άλλωστε, «η πραγματική πρόκληση της σημερινής εποχής είναι να αξιοποιήσουμε δημιουργικά τη σπουδαία παρακαταθήκη των πολιτισμών του παρελθόντος, ως έναυσμα και έμπνευση για τη σύγχρονη πολιτισμική δημιουργία». Εστιάζοντας στο έργο «Το Εύλογον», ανέφερε ότι «μέσα από την αποκατάσταση και ανάδειξη σημαντικών μνημείων και κτιριακών συνόλων που αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα τοπικών παραδόσεων αλλά και του παγκόσμιου πολιτισμού, συγκροτούνται στη συλλογική μνή-

μη αρραγείς οι πνευματικές αξίες. Είναι σπουδαία η διάσωση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς του οικοδομήματος, της τεχνογνωσίας και των ιστορικών μεθόδων αξιοποίησης φυσικών και ανακυκλώσιμων οικοδομικών υλικών. Σήμερα τονίζεται ο οικολογικός χαρακτήρας του κλάδου των αποκαταστάσεων και της αξιοποίησης ιστορικών κτιρίων και η συμβολή στην βιωσιμότητα, στην εξοικονόμηση πόρων μέσα από την επανάχρηση του κτιριακού αποθέματος, της ενίσχυσης της κοκλικής οικονομίας και της αειφόρου ανάπτυξης καθώς προσφέρονται λύσεις φιλικές προς το φυσικό περιβάλλον, το κοινό μας σπίτι» συνέχισε και πρόσθεσε ότι «γι' αυτό κρίνεται σπουδαία η διεπιστημονική προσέγγιση των πολυδιάστατων αυτών ζητημάτων».

Σε βιντεοσκοπημένο Χαιρετιστήριο μήνυμα που απέστειλε στην εκδήλωση, ο Υπουργός Ανάπτυξης **Τάκης Θεοδωρικάκος**, ο οποίος την προηγούμενη είχε παρακολουθήσει την Θεία Λειτουργία στην χοροστατούντος της Α.Θ.Π. Οικουμενικού Πατριάρχου **Βαρθολομαίου Α'** στον Ιερό Ναό της Αγίας Τριάδας της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης, αναγνώρισε ότι «η έρευνα, η πρότυπη μελέτη και υλοποίηση έργων αποκατάστασης μεγάλων μνημείων του χριστιανισμού αναδεικνύουν τις αξίες της χριστιανοσύνης και αποτελούν προϊόν καινοτομίας με σύγχρονους όρους τεχνολογικής αιχμής. Πρόκειται για υποδειγματικά έργα εφαρμογής της διεπιστημονικότητας, και ταυτόχρονα συνεργασίας φορέων, χρηστών ή ακόμη και διαφορετικών κρατών». Σύμφωνα με τον Υπουργό «η διεξαγωγή επιστημονικής έρευνας αιχμής και η μεταφορά – με εκλαϊκευση στο ευρύ κοινό – της σχετικής τεχνογνωσίας, στην αποκατάσταση και ανάδειξη αξιών των μεγάλων μνημείων του Χριστιανισμού, θα προβάλλει σε όλο τον κόσμο το ελληνικό “knowhow” στο πεδίο αυτό, αναδεικνύοντας τη θέση της Ελλάδας

στη διεθνή πρωτοπορία της τεχνογνωσίας και υψηλής τεχνολογίας για την αειφόρο διατήρησή τους, καθώς και στην ανάδειξη, παγκοσμίως, των αξιών του Χριστιανισμού και συνέχισε «η ολιστική σύνδεση της κοινωνίας με τα εμβληματικά μνημεία και τις αξίες του Χριστιανισμού μέσα από τις πολυδιάστατες δράσεις του προγράμματος “Εύλογον” θα έχει σημαντικό αντίκτυπο», ενώ τα συμπεράσματα που θα εξαχθούν θα αξιοποιηθούν και για περαιτέρω δημιουργικές εφαρμογές.

Η Ομότιμη Καθηγήτρια **Αντωνία Μοροπούλου** στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο – Επικεφαλής της Διεπιστημονικής Ομάδας και Επικεφαλής Επιστημονική Υπεύθυνη της αποκατάστασης του Ιερού Κουβουκλίου του Παναγίου Τάφου, Α' Αντιπρόεδρος Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος και μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, παρουσίασε αναλυτικά το Πρόγραμμα «Το Εύλογον», τονίζοντας ότι «πρόκειται για ένα συλλογικό Πρόγραμμα, για την αξιοποίηση των δεδομένων από τα έργα αποκατάστασης σε μεγάλα Μνημεία του Χριστιανισμού όπως του Ιερού Κουβουκλίου του Παναγίου Τάφου στα Ιεροσόλυμα, της συμβολής του ΕΜΠ στην αντισεισμική προστασία και συντήρηση των ψηφιδωτών της Αγίας Σοφίας στην Κωνσταντινούπολη, καθώς και του έργου αποκατάστασης του Καθολικού της Ιεράς Μονής Παναγίας Βαρνάκοβας στην Ορεινή Ναυπακτία. Σκοπός είναι η δημιουργία μιας ολιστικής σχέσης της κοινωνίας όχι μόνο με την καινοτομία αλλά και με τις αξίες με τις οποίες αυτά τα Μνημεία μπορούν να συνομιλήσουν μαζί της. Σύμφωνα με την κα Μοροπούλου «η καινοτόμος διεπιστημονική μεθοδολογία διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, με την τεχνογνωσία του ΕΜΠ, αποσκοπεί να συμβάλει στη διατήρηση και την ανάδειξη αξιών μαζί με τη διασφάλιση της αειφόρου διατηρήσεως των μνημείων και της δομικής τους ακεραιότητας. Στόχος είναι η μεθοδολογία αυτή να εφαρμοστεί μέσα από τη δημιουργία ενός εθνικού δικτύου, στη βάση ενός αποθετηρίου δεδομένων που συγκροτείται και μέσω ενός κέντρου ικανοτήτων που θα εξυπηρετήσει στο μέλλον και πολλές άλλες εφαρμογές. Κυρίως, όμως, αποσκοπείται η συμβολή στη διάχυση «διότι μέσα από τα ανοιχτά εργαστήρια και την επίδειξη και την εκπαίδευση τοπικά και την προτοποποίηση των διεργασιών της διεπιστημονικής μεθοδολογίας σε νέα έργα, στην ουσία σκοπεύουμε σε έναν υπερεπιστημονικό διάλογο που μπορεί να συνδυάσει τη μηχανική στις σχετικές ειδικότητες και την αρχιτεκτονική την αρχαιολογία, την αρχαιομετρία και την αρχαιογενομική, την ιστορία και βεβαίως τη θεολογία» σημείωσε.

Ραχοκοκαλιά του «Εύλογον» αποτέλεσε σύμφωνα με την Ομότιμη Καθηγήτρια του ΕΜΠ, το συλλογικό έργο αποκατάστασης του Ιερού Κουβουκλίου του Παναγίου Τάφου στα Ιεροσόλυμα. Αναφέρθηκε εκτενώς

στο έργο τονίζοντας ότι η πρόταση αποκατάστασης της διεπιστημονικής ομάδας του ΕΜΠ μετά από την πρωτοβουλία του Πατριάρχη Ιεροσολύμων **Θεόφιλου Γ'**, έγινε πρόταση διαλόγου με τους τρεις προκαθήμενους των χριστιανικών κοινοτήτων, ενώ η πραγματοποίηση του ίδιου του έργου κατέστη εφικτή χάρη στην σχετική κοινή ιστορική τους απόφαση της 22 Μαρτίου 2016.

Η καινοτόμος μεθοδολογία είχε ως στόχους την άρση των κρίσιμων παραμορφώσεων και την αποκατάσταση της δομικής του ακεραιότητας με τρόπο που να σέβεται, να διατηρεί και να αναδεικνύει τις αξίες του μνημείου αλλά και την αειφορία του. Η κα Μοροπούλου αναφέρθηκε, επίσης, και στην πρόταση για τη μετάβαση από τα ψηφιακά δίδυμα που αποτελεί ευρωπαϊκή πρακτική στα «δίδυμα μνημοσύνης» που θα ενσωματώνουν και τη διάσταση της ιστορίας, ώστε να υπάρχει μία ολιστική προσέγγιση που θα επιτρέψει την υπέρ-επιστημονική αναζήτηση του Εύλογον.

«Η καινοτομία που αναπτύξαμε είναι, μόνο, ένα εργαλείο, γιατί η φωνή που επικοινωνούν τα μνημεία είναι η φωνή των αξιών του χριστιανισμού, το μεγάλο μήνυμα της Ανάστασης. Η καινοτομία εξυπηρετεί τις αξίες, τα μνημεία μιλούν από μόνα τους, το επόμενο βήμα είναι να δώσουμε στις αξίες τον λόγο» ανέφερε κλείνοντας.

Επιχειρώντας μία θεολογική προσέγγιση του προγράμματος «Το Εύλογον» ο Δρ **Κωνσταντίνος Ζορμπάς**, Γενικός Διευθυντής της ΟΑΚ, παρατήρησε ότι «τα σημαντικά θρησκευτικά Μνημεία που δημιουργήθηκαν κατά τους πρώτους χριστιανικούς χρόνους αποτελούν Ιερούς Τόπους όπου αναπτύσσεται η ανεξίτηρη σκεία, δηλαδή μία ειρηνική συνύπαρξη των ανθρώπων με τις θρησκευτικές τους πεποιθήσεις. Αυτό σημαίνει ευθύνη και η ευθύνη αφορά άμεσα και σε τοπικό και σε οικουμενικό επίπεδο. Αφορά την Πολιτεία και τις θρησκευτικές κοινότητες, τους επιστήμονες και την κοινωνία. Τα μνημεία και η ανάδειξη της ιστορίας μπορούν να αποτελέσουν τόπους παιδείας και εκπαίδευσης και κατ' επέκταση σεβασμού της θρησκευτικής ιδιαιτερότητας».

Με τα ιδιαίτερα θερμά λόγια του Οικουμενικού Πατριάρχη **Βαρθολομαίου Α'** και τον Χαιρετισμό του Υπουργού Ανάπτυξης **Τάκη Θεοδωρικάκου**, έγινε η παρουσίαση του Προγράμματος «Το Εύλογον» από την επιστημονικά υπεύθυνη εκ μέρους του συντονίζοντος Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, Ομότιμη Καθηγήτρια ΕΜΠ, **Αντωνία Μοροπούλου**, στο Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως και την συμμετοχή του Δρ **Κωνσταντίνου Ζορμπά**, Γενικού Διευθυντή της ΟΑΚ.

Συντονιστής της εκδήλωσης ήταν ο Αρχων Διδάσκαλος του Γένους, Ακαδημαϊκός **Κωνσταντίνος Δελικωσταντής**.

2919 9-12. Συνέδριο Πυρηνικής Φυσικής.

Διεθνές Συνέδριο Φυσικής, με τίτλο: “Fifth MODE Workshop on Differentiable Programming for Experiment Design”, έλαβε χώρα στις εγκαταστάσεις της ΟΑΚ. Υπεύθυνος ήταν ο Καθηγητής **Pietro Vischia** (Καθολικό Πανεπιστήμιο της Λουβαίν), ο οποίος συνεργάζεται με το Ερευνητικό Κέντρο CERN της Ελβετίας. Υπεύθυνος από την πλευρά της Ακαδημίας, ήταν ο **Αντώνης Καλογεράκης**, Επιστημονικός Συνεργάτης της ΟΑΚ, ο οποίος καλωσόρισε την επιστημονική κοινότητα του Συνεδρίου και τόνισε τη σημασία της ηθικής διάστασης της επιστήμης.

Το Συνέδριο εντράφησε στους τομείς της Φυσικής των στοιχειωδών σωματιδίων, πυρηνικής φυσικής, αστροφυσικής, ανίχνευσης νετρίνων σε συνδυασμό με την επιστήμη των υπολογιστών, ενώ από την πλευρά της η ΟΑΚ αφενός παρουσιάστηκε το έργο της ως Ερευνητικό Κέντρο και αφετέρου προσέφερε την ευκαιρία στους συνέδρους να εισαχθούν στην Κρητική παράδοση, τον τοπικό πολιτισμό και τη ντόπια γαστρονομία.

2920 14-20. Επιστήμη και Βιοηθικά Διλήμματα.

Διεθνές Συνέδριο Βιολογίας, με τίτλο “Neural circuits and behaviour of Drosophila (FlyCircuits2025)”, με διοργανωτές τη Δρ **Marion Silies** (Johannes Gutenberg University Mainz - Germany), τη Δρ **Nilay Yapici** (Cornell University - USA), τον Δρ **Barry Dickson** (The University of Queensland - Australia) και την Δρ **Eugenia Chiappe** (Champalimaud Foundation - Portugal). Το Συνέδριο αφορούσε την έρευνα σχετικά με τη μύγα δροσόφιλλα – θέμα πολλών επιστημονικών Συνεδρίων στην ΟΑΚ – και εστίασε στη διερεύνηση των νευρικών κυκλωμάτων βάσει γενετικών μεθόδων αναγνώρισης συγκεκριμένων τύπων κυττάρων, στην ηλεκτροφυσιολογία και στην αυτοματοποιημένη ανάλυση συμπεριφοράς.

μερα αφορά τον 'έσω άνθρωπο' και αυτό είναι που χαρίζει ανάπαυση, αλλά ταυτόχρονα και ελευθερία και επειδή 'η ελευθερία ορίζεται από την αγάπη', αισθάνομαι σήμερα την ανάγκη, από αγάπη στην ελευθερία, να μείνω στον απολογισμό του τι όφειλα να πράξω και δεν έπραξα στην παρελθούσα 20ετία», ζητώντας «[...] ειλικρινή και από καρδιάς συγγνώμη από όλους και όλες που αισθάνονται ότι τους πλήγωσα, τους αδίκησα ή ακόμα και τους στενοχώρησα [...]» (βλ. *Σελινιώτικα Νέα*, Πλήθος κόσμου τίμησε τα 20 χρόνια ποιμαντορίας του Μητροπολίτη Κισάμου και Σελίνου Αμφιλοχίου, 26.11.2025, σ. 16-17 και *Νέοι Ορίζοντες*, Επετειακή Εκδήλωση σεβασμού και ευχαριστίας, 26.11.2025, σ. 4).

2954 24.-26. Πρώιμες Χριστιανικές Κοινότητες και Μνημεία.

Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο, με τίτλο «*Entangled Christianities (100–1500 CE)*», στο οποίο συμμετείχαν ερευνητές από Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Ιδρύματα της Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής, της Αφρικής και της Βόρειας Αμερικής, δημιουργώντας έναν ζωντανό χώρο διαλόγου για τη μελέτη της ποικιλίας και της αλληλεπίδρασης των χριστιανικών παραδόσεων από τον 2^ο έως τον 15^ο αιώνα.

Το πνεύμα της συνάντησης ευθυγραμμίσθηκε με τον ευρύτερο προβληματισμό και το όραμα του Επιστημονικού Προγράμματος «Το Εύλογον», του οποίου η έμφαση στη διαπολιτισμική κατανόηση, την έρευνα, και τον διάλογο μεταξύ παραδόσεων αντανακλάται στις θεματικές που εξετάστηκαν. Οι συμμετέχοντες υπογράμμισαν τη σημασία της διεπιστημονικής συνεργασίας και της ανοιχτής προσέγγισης στην ιστορική μελέτη των χριστιανικών κόσμων. Προσκεκλημένη κεντρική ομιλήτρια του Συνεδρίου ήταν η **Γώνια Μοροπούλου**, Ομότιμη Καθηγήτρια του Πολυτεχνείου Αθηνών, η οποία ανέπτυξε την όλη προβληματική του Προγράμματος «Το Εύλογον» και τα αποτελέσματα των ερευνών των μεγάλων εμβληματικών μνημείων (Αγία Σοφία, Πανάγιος Τάφος, κ.λπ).

Κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου παρουσιάστηκαν εισηγήσεις που ανέδειξαν τον πολυφωνικό και διαπο-

λιτισμικό χαρακτήρα του Χριστιανισμού: από τις πρώιμες κοινότητες της Ανατολικής Μεσογείου έως τις λατινικές, συριακές, αραβικές, αιθιοπικές, σλαβικές και βυζαντινές παραδόσεις. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στη δυναμική σχέση ανάμεσα σε θεολογία, γλώσσα, λειτουργική πρακτική, κοινωνικές δομές και πολιτισμικά περιβάλλοντα.

Το Συνέδριο πραγματοποιήθηκε σε μορφή ολομέλειας, ενθαρρύνοντας τον ισότιμο διάλογο μεταξύ νέων και έμπειρων ερευνητών. Η συζήτηση ανέδειξε σύγχρονες προσεγγίσεις στην ιστοριογραφία, τη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς και την κατανόηση της χριστιανικής ταυτότητας σε πολυθρησκευτικά και πολυγλωσσικά περιβάλλοντα.

Χαιρετισμό απηύθυνε ο Δρ **Κωνσταντίνος Ζορμπάς**, Γενικός Διευθυντής της ΟΑΚ, ο οποίος σημείωσε ότι «από την πρώτη χιλιετία έως τα μέσα της δεύτερης, οι χριστιανικές κοινότητες δεν αναπτύχθηκαν μόνες τους. Δημιούργησαν συνδέσεις ανταλλαγής, μαρτυρίας και αμοιβαίας επιρροής - μερικές φορές μέσα από δυσκολίες, αλλά συχνά μέσα από δημιουργικές συναντήσεις. Αυτή η ιστορική «εμπλοκή» είναι κάτι περισσότερο από μια απλή περιγραφή: Δείχνει μια βαθύτερη αλήθεια: το Ευαγγέλιο παίρνει πάντα μορφή σε συγκεκριμένα πλαίσια, μιλάει για κάθε εποχή και μεταμορφώνει τον κόσμο μέσα από σχέσεις» και ολοκλήρωσε τον Χαιρετισμό του ως εξής: «Στην εποχή μας - που χαρακτηρίζεται από πολυπλοκότητα, ποικιλομορφία και πολλές προκλήσεις - αυτά τα ιστορικά παραδείγματα μας υπενθυμίζουν, ότι η ενότητα δεν σημαίνει ότι όλοι πρέπει να είναι ίδιοι, αλλά ότι αναζητούμε την αλήθεια μαζί με αγάπη. Μας ενθαρρύνουν να δούμε ξανά την Εκκλησία ως τόπο συνάντησης, διαλόγου και θεραπείας - μια μαρτυρία συμφιλίωσης σε έναν κόσμο που την χρειάζεται πραγματικά».

Η Οργανωτική Επιτροπή, η οποία αποτελείτο από τους Δρ **John J. Gallagher** (εξωτερικός Συνεργάτης της ΟΑΚ), **Peter Konieczny** (Medievalists.net), Δρ **Johannes Preiser-Kapeller** (Austrian Academy of Sciences), η Καθηγήτρια **Hagith Sivan** (University of Kansas), ο **Καθηγητής Ηλίας Πέτρον** (University of Illinois) και η **Ζωή Ισιάμη**, Συνεργάτιδα της ΟΑΚ, εξέφρασαν ευχαριστίες προς τους εισηγητές, τους συμμετέχοντες και το προσωπικό της ΟΑΚ για την έμπρακτη συμβολή τους στην επιτυχή υλοποίηση αυτής της επιστημονικής διοργάνωσης.

Το Συνέδριο έκλεισε με τη δέσμευση για συνέχιση της συνεργασίας, την προετοιμασία δημοσιεύσεων των εργασιών και την προοπτική νέων διεθνών συναντήσεων, που θα προάγουν την έρευνα πάνω στις πολλαπλές, αλληλένδετες μορφές της χριστιανικής παράδοσης.

2955 25-26. «ΤΟ ΕΥΛΟΓΟΝ» στο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας.

Μετά την ενημέρωση του Οικουμενικού Πατριαρχείου μας και σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του Προγράμματος «Το Εύλογον» (βλ. αριθμ. 2918) πραγματοποιήθηκε η προβλεπόμενη ενημέρωση στο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας και στον Ιερό Πατριαρχικό Ναό Αγίου Νικολάου στο Χαμζάουι Καΐρου, όπου τελέσθηκε με εκκλησιαστική λαμπρότητα η εις Επίσκοπον Χειροτονία του Εψηφισμένου Επισκόπου Κισούμου και Δυτικής Κένυας **Φιλίππου**.

Μετά το πέρας της Πατριαρχικής Θείας Λειτουργίας, ο Μακαριώτατος Πάπας και Πατριάρχης **Θεόδωρος Β΄**, ενημερώθηκε από την Ομότιμη Καθηγήτρια του Πολυτεχνείου Αθηνών **Γώνια Μοροπούλου**, Υπεύθυνη του Προγράμματος και τον Δρ **Κωνσταντίνο Β. Ζορμπά**, Γενικό Διευθυντή της ΟΑΚ, ο οποίος αναφέρθηκε στους στενούς δεσμούς του Μακαριωτάτου και της Ακαδημίας, αλλά και το ρόλο του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας στη φιλόξενη Νειλοχώρα, η οποία περιβάλλει με σεβασμό και ευλάβεια την πνευματική του διακονία.

Στην εκδήλωση συμμετείχαν ο Εξοχότατος Πρέσβης της Ελλάδος στην Αίγυπτο **Νικόλαος Παπαγεωργίου**, η Εξοχότατη Πρέσβειρα της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Αίγυπτο **Πόλυ Ιωάννου**, ο Εξοχότατος Γενικός Πρόξενος της Ελλάδος στο Κάιρο **Συμεών Αιναρδάκης**, η Επιτετραμμένη της Πρεσβείας της Δημοκρατίας της Κένυας στο Κάιρο **Jennifer K. Njiru**, οι Πρόεδροι των Ελληνικών και Αραβόφωνων Κοινοτήτων Καΐρου και Αλεξανδρείας, ο Πρόεδρος της Αδελφότητας των Οφφικιάλων του Πατριαρχείου **Θεόδωρος Παναγόπουλος**, ο Πολιτικός Διοικητής του Αγίου Όρους **Αλκιβιάδης Στεφανής**, η Αρχόντισσα των Εκκλησιών και της Αγάπης προς τον Άνθρωπο **Αικατερίνη Μπελεφάντη - Σοφιανού**, Πρέσβειρα του Αποδήμου Ελληνισμού και της Ομογένειας του Αλεξανδρινού Θρόνου, καθώς και Άρχοντες και Οφφικιάλιοι του Πατριαρχείου και εκπρόσωποι διαφόρων Φορέων και Οργανισμών της Ελληνικής Κοινότητας.

Την επομένη ημέρα η επιστημονική Ομάδα από το Πολυτεχνείο Αθηνών με υπεύθυνη την κα **Μοροπούλου** αναχώρησε για την Αλεξανδρεία για εξειδικευμένη έρευνα και μελέτη των ζημιών στους υπόγειους χώρους του Πατριαρχικού Μεγάρου, όπου υφίσταται μεγάλη «κατακόμβη» της Πτολεμαϊκής περιόδου, η χρήση της οποίας ήταν η συλλογή των ομβρίων υδάτων. Ο εξαιρετός αυτός χώρος διαμορφώθηκε κατάλληλα, σύμφωνα με τις αρχές της συγχρόνου Μουσειολογίας, προκειμένου να αποτελέσει το Πατριαρχικό Σκευοφυλάκειο, όπου αποθησαυρίζονται ιστορικά έργα και σημαντικά κειμήλια εκκλησιαστικής τέχνης.

Μέλη της Ομάδας, κατά τη διάρκεια της διαμονής τους στο Κάιρο, είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν και το εμβληματικό **Μεγάλο Αιγυπτιακό Μουσείο**, το οποίο αποτελεί κόσμημα του αιγυπτιακού πολιτισμού και σύμβολο υπερηφάνειας. Έναν χώρο όπου το παρελθόν και το παρόν συναντώνται, αναδεικνύοντας τη διαχρονική λάμψη της αρχαίας αιγυπτιακής κληρονομιάς, ενός από τους αρχαιότερους και σημαντικότερους πολιτισμούς της ανθρωπότητας.

29. Στην ΟΑΚ μιλάμε... για βιβλία!

Με επιτυχία ολοκληρώθηκε η δεύτερη συνάντηση των μελών της Λέσχης Φιλαναγνωσίας της ΟΑΚ, όπου συζητήθηκε το μυθιστόρημα «Το Αρχέγονο και άλλοι Καιροί» της συγγραφέως **Όλγκα Τοκάρτσουκ**. Η Πολωνή μυθιστοριογράφος, ψυχολόγος, ποιήτρια, συγγραφέας λιμπρέτο όπερας, σεναριογράφος, εργαζόμενη στο ερευνητικό Πανεπιστήμιο Γιαγκελόντσκι της Κρακοβίας, βραβεύτηκε με το Νόμπελ Λογοτεχνίας το 2018 για το συγκεκριμένο βιβλίο.

Η **Όλγκα Τοκάρτσουκ** με τα κομματάκια μιας αληθινής ιστορίας χτίζει έναν μύθο, με άλλα λόγια μια αφήγηση γεμάτη αρμονία, στην οποία όλα όσα συμβαίνουν έχουν την αιτιολόγησή τους. Η συγγραφέας συγκαταλέγεται μεταξύ των ελάχιστων σημαντικών Ευρωπαίων μυθιστοριογράφων κατά το τελευταίο τέταρτο του αιώνα μας.